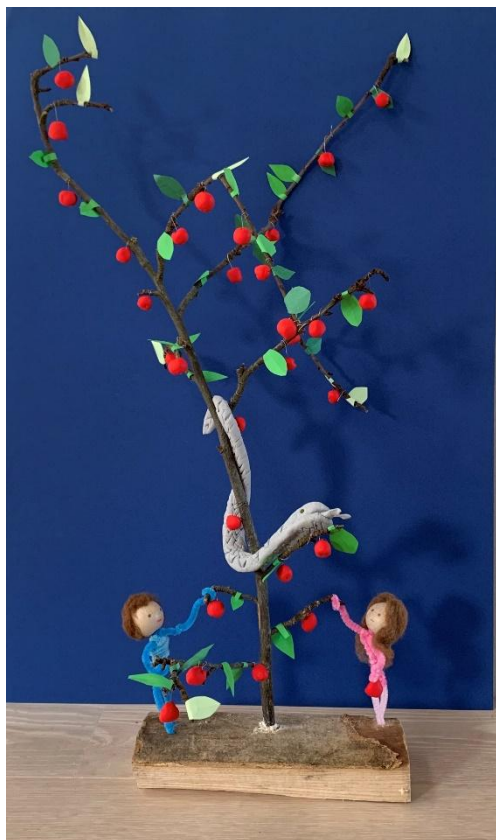

Grote Kerk Gemeente

Dordrecht

zondag 21 maart 2021 - 10.30 uur

vijfde zondag van de 40-dagentijd: Iudica

voorganger: ds. P. L. Wansink
organist: Cor Ardesch
cantrix: Catrien Posthumus Meyjes
m.m.v. leden van de cantorij 'Sura Cantat'

de kleur van deze zondag is paars

Voorlopig mogen er 30 gemeenteleden de diensten bezoeken. De gemeentezang wordt verzorgd door een vertegenwoordiging van de cantorij. De dienst is via YouTube te volgen.

In de 40-dagentijd volgen we een eigen project, mede ontleend aan lied 540, waarin deze tijd omschreven wordt als 'het tijdperk van de Geest'. We hopen dat in deze coronatijd de 40 dagen ook aanleiding geven tot bezinning, tot bidden tot vasten in allerlei vormen. Het volgen van Christus op zijn weg geeft ons veel. De lezingen uit het Oude Testament sluiten aan bij het lied en bij de lezingen uit Markus. Elke week heeft een kind een schilderij gemaakt bij de lezing. Zo gaan we op weg naar Pasen.

- klokgelui vooraf: de Dordtse Dom klokken **1, 2, 3** Groot Te Deum
- orgelspel: Fantasia en Fuga c BWV 537 – J.S. Bach
- welkom en korte afkondiging door de ouderling van dienst; stil gebed
- orgelkoraal van de zondag: gezang 558 'Jezus, om uw lijden groot'

VOORBEREIDING

gemeente gaat staan

- bemoediging v Onze hulp in de Naam van de Heer,
g **Die hemel en aarde gemaakt heeft.**
- drempelgebed v Barmhartige God, - - -
- - - door Jezus Christus onze Heer.
g **Amen.**

- zondagspsalm **psalm 43: 1, 3**

- 1 O God, kom mijn geding beslechten,
verlos mij van wie U versmaadt.
Boosdoeners willen met mij rechten,
die niet aan trouw en waarheid hechten.
Doe mij ontkomen aan hun haat,
o Heer, mijn toeverlaat.
- 3 O Heere God, kom mij bevrijden,
zend mij uw waarheid en uw licht
die naar uw heilige berg mij leiden,
waar Gij mij woning wilt bereiden.
Geef dat ik door U opgericht
kom voor uw aangezicht.

gemeente gaat zitten

- smeekebed vanuit de nood van de wereld,
besloten met een gezongen kyrië

DIENT VAN HET WOORD

- groet v De Heer zal bij u zijn!
 g **De Heer zal u bewaren!**

- gebed bij de opening van het Woord

- lezing O.T: Genesis 3:1-9 (Naardense Bijbel)

- 1 Maar de slang is naakter geweest
 dan alle wildleven van het veld,
 dat de Ene, God, heeft gemaakt;
 hij zegt tot de vrouw:
 is het echt zo dat God heeft gezegd
 'gij zult niet eten
 van al dat geboomte in de hof!'
- 2 Dan zegt de vrouw tot de slang:
 van de vrucht van het geboomte in de hof
 mogen wij eten!-
- 3 maar van de vrucht van de boom
 midden in de hof
 heeft God gezegd:
 van die zult ge niet eten
 en hem niet aanraken,-
 anders zult ge sterven!
- 4 Dan zegt de slang tot de vrouw:
 sterven?- niet sterven zult ge!-
- 5 nee, God onderkent
 dat
 op de dag dat ge van hem eet
 uw ogen zullen opengaan;
 worden zult ge als goden,
 onderkennend goed en kwaad!
- 6 Dan ziet de vrouw
 dat de boom goed is om van te eten,
 en dat hij een lust is voor de ogen
 en begeerlijk, de boom,
 om verstand te krijgen;
 dan neemt zij van zijn vrucht en eet;
 ze geeft ook aan haar man met haar,
 en hij eet.
- 7 Dan gaan de ogen van hen tweeën open
 en onderkennen ze
 dat ze ongekleed zijn, zij;
 ze naaien loof van een vijg aaneen
 en maken zich gordels.

- 8 Ze horen
de stem van de ENE, God,
omgaan door de hof,
in de geestesadem van die dag,
en de –rode– mens verschuilt zich,
en zijn vrouw ook,
voor het aanschijn van de ENE, God,
te midden van het geboomte van de hof.
- 9 Dan roept de ENE, God,
tot de –rode– mens
en zegt tot hem: waar ben je?

- lied

gezing 944: 1, 2, 3

- 1 O Heer, verberg U niet voor mij,
wanneer ik mij verberg voor U.
Gij weet het, ik ben bang voor U,
ontwijk U en verlang naar U.
O ga niet aan mijn hart voorbij.
- 2 En wees niet toornig over mij,
wanneer ik U geen liefde bied.
Ik noem U, maar ik ken U niet,
ik buig mij, maar ik ben het niet
en mijn gebed is tegen mij.
- 3 Spreek zelf in mij het rechte woord.
Zo vaak ik woorden voor U vond,
heb ik mij in mijn woord vermomd.
Nu wacht ik tot Gij zelve komt
en spreekt, zodat uw knecht het hoort.

gemeente gaat staan

- lezing N.T.: Johannes 12: 20-26 (NBV)

- 20 Nu was er ook een aantal Grieken naar het feest gekomen om God te aanbidden.
- 21 Zij gingen naar Filippus uit Betsaïda in Galilea, en vroegen hem of ze Jezus konden ontmoeten.
- 22 Filippus ging dat tegen Andreas zeggen en samen gingen ze naar Jezus.
- 23 Jezus zei: 'De tijd is gekomen dat de Mensenzoon tot majesteit wordt verheven.
- 24 Waarachtig, ik verzeker u: als een graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft het één graankorrel, maar wanneer hij sterft draagt hij veel vrucht.

- 25 Wie zijn leven liefheeft verliest het, maar wie in deze wereld zijn leven haat, behoudt het voor het eeuwige leven.
- 26 Wie mij dient moet mij volgen: waar ik ben zal ook mijn dienaar zijn, en wie mij dient zal door de Vader geëerd worden.

- lofprijzing v Lof zij U, Christus
 g **in eeuwigheid, amen.**

gemeente gaat zitten

- woord voor de kinderen

- lied **gezang 540: 1, 7, 8**

- 1 Het waren tien geboden
 die God schreef in de steen,
 het waren tien geboden,
 voor elke vinger één.
- 7 maar Jezus is beneden,
 een lange vastentijd,
 maar Jezus is beneden
 verzocht in de woestijn,
- 8 en hier heeft Hij geleden
 de wijsheid van de slang
 en hier heeft Hij gestreden
 vier maal tien dagen lang

- uitleg en verkondiging

Genesis 3, 1-9 Johannes 12, 20-26 Iudica

Deze vijfde zondag in de 40 dagen voor Pasen heeft als naam Iudica. Het gaat over oordeel, of anders vertaald over recht doen. Denk aan de psalm van deze zondag 43, doe mij recht. Je zou het naar aanleiding van de lezing van vanmorgen nog kunnen doortrekken, het gaat ook over ethiek, over goed en kwaad en over de keuzes die je als mens maakt, *en* over de keuzes die God maakt. Maar het begint bij de mens vanmorgen. Waarom doen we wat we doen, wat is goed en kwaad? Dagelijkse vragen, ik noem er maar wat: Is het goed om vegetariër te worden? Waarom is racisme zo'n voortwoekerend kwaad? Stem je als christen op een christelijke partij of juist niet? Is Rutte goed voor dit land? Wat is goed, wat is kwaad? Hoe handel je als mens? En handelt een christen anders? Iets ingewikkelder geformuleerd de vraag naar het eigene van de christelijke ethiek. En dan horen we vanmorgen het volgende.

Maar de slang is uitgekleder, listiger dan al wat leeft op het veld. Zonder enige inleiding blijkt er in het paradijselijke verhaal in dat goede leven van mensen iets te sluimeren. De slang ritselt zichzelf het verhaal binnen. Het leven is goed, de schepping is goed, maar geen paradijs op aarde. Daar is opeens de listigste van alle dieren op het veld. En die begint meteen met een leugenachtige vraag: Echt waar dat God heeft gezegd je zult niet eten van al dat geboomte in de hof? Maar dat heeft God helemaal niet gezegd. De list begint dus met een leugen. Met *fakenews* om het zo te zeggen. Wat meteen de angstwekkende actualiteit duidelijk maakt. Kwaad en leugen hangen nauw samen. En de mens laat zich verleiden tot een gesprek over die leugen. Het eerste gesprek over God. Tot dan toe sprak God rechtstreeks met de mens. Spreken over God is niet ongevaarlijk. Voor alle theologen onder ons een waarschuwing. Liever direct contact, liever spreken tot God. Gebed. Zoals Augustinus in zijn preken regelmatig zich biddend tot God went. Waar bent U Heer? Wat is goed in ons leven, hoe weet ik wat ik moet doen, help mij. Maar de vrouw antwoordt de slang. Van de vruchten van het geboomte in de hof mogen we eten, maar van de vrucht van de boom midden in de hof heeft God gezegd, van hem niet, anders zul je sterven. Nu komt het gebod. Dat is niet populair in onze tijd. Wij houden niet van geboden, zeker niet waar het gaat om onze levenswijze. Toeval of niet bij de afgelopen verkiezingen hebben de liberale partijen het zeer goed gedaan. Liberalen staan voor vrijheid, maar wat voor vrijheid? Is dat de vrijheid om eenzaam te sterven? Tja. Maar als het gaat om vrijheid, hoe weerbarstig klinkt dan het gebod. Gij zult *niet*. En toch. Ik hoop dat u in de opvoeding van uw kinderen in uw omgang met uw medemens grenzen durft aan te geven. Het evangelie kent ook het gebod: Om lief te hebben, onze medemens als onszelf. Dat zegt dus iets over racisme, dat zegt iets over mijn omgang met geld en goed, mijn rijkdom, ook die ander!

En dat gebod is niet vrijblijvend want als je eet van die vrucht zul je sterven. Voelt u: de vraag naar goed en kwaad, naar ethiek is een zaak van leven of dood. Het gaat om de toekomst van de mensheid.

Maar nu gaat de slang de waarheid van het gebod in twijfel trekken. Niks sterven. Wij mensen zijn onsterfelijk, we hebben de dood ver weg gedrukt. Als de leugen regeert. Nee je zult zijn als goden, onderkennend goed en kwaad. Grenzeloos met een oneindig inzicht. Wij weten wat goed voor ons is. Wat een overmoed, wat een zelfoverschatting. En het gaat natuurlijk meteen helemaal fout. Waar de mens onschuldig was, naakt als een pasgeboren kind, daar komt de schaamte en zij kleden zich. Terzijde, voor diegene die vinden dat dit een vrouwonvriendelijk verhaal is: hoe wordt de man als sul getekend. Waar de vrouw nog een intellectueel gesprek aangaat, volgt de man gewoon dom. Maar ernstiger: dat zijn als goden, hoe diep zit dat in onze verlichte cultuur. Wij kunnen zoveel, hebben zoveel bereikt, gaan over leven en dood. Maar weten we wat goed en kwaad is?? We hebben onze onschuld verloren, jazeker. Maar het brengt ons in een moeizame strijd. Enerzijds voelen we ons zo vrij, zo bijna goddelijk, maar anderzijds schieten we steeds tekort. Waarom

lukt het niet zoals ik gehoopt had? Waarom lopen relaties stuk, waarom gaan mijn kinderen andere wegen, waarom voel ik me zo klein, zo kwetsbaar, zo naakt, dat geen kleren meer helpen. Mijn schuld, mijn grote schuld met de liturgie van de kerk der eeuwen.

Tja en zo staan we aan het begin van de 21^e eeuw. Midden in een coronacrisis. We hoeven zelf het oordeel niet eens te vellen. Het lijkt al geveeld. We gaan ten onder. Maar dan. Plotseling horen ze de stem van de Heer, omgaan door de hof, in de avondwind. En Hij roept de mens: Waar ben je?

gemeente: daar balt zich dit hele verhaal samen. Waar de mens wankelt, heen en weer geslingerd door *fakenews*, en eigenwaan, opzoek naar altijd meer en dan valt en ten ondergaat daar klinkt Gods stem: waar ben je. Ik hoor dat niet als een verwijt. Al helemaal niet dat God ons niet kan vinden, maar als een vraag naar onze kern: Waar Jij? Wie ben je? Zo zoekt Hij ons. Zo legt hij ons bloot, als een oordeel. Maar zijn oordeel is genade. Die verdoolde mens die zich opsluit in zijn eigen gelijk, daar breekt Hij binnen. In het evangelie vragen de Grieken – en dat zijn de wijzen van hun tijd, voor mijn part de liberalen – zij vragen Jezus te ontmoeten. En wat zegt hij: als een graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft het één graankorrel, maar wanneer hij sterft draagt hij veel vrucht. Dat is een beeld voor de mens Jezus, van God gezonden en Hij legt ons bloot. Mens: Waar ben je?

Ik sluit af met een citaat uit een preek van een van mijn leermeesters. Wessel Verdonk, kerkelijk hoogleraar op 58 jarige leeftijd overleden. Ethicus, bezeten van de zoektocht naar goed en kwaad, hoe kiest een mens en waarom? Hij raakte betrokken bij een jonge vrouw die kanker had, een meisje haast. Hij sprak op haar begrafenis: De mens is te vergelijken met het zaad. Zoals zaad pas wanneer het sterft tot het echte leven komt, dat erin verscholen ligt, zo zal het gaan met een mens. Je kunt je toch niet voorstellen dat uit een eikel een eikenboom komt. Zo is dus de omgang van God met zijn kinderen, dat hij het wrede van het leven niet gelijk geeft, maar door de dood heen ze rechtvaardigt, ze tot bloei brengt, ze genoeg doet, ze tot hun recht doet komen. En dat maakt het mogelijk de spanning van de angst te doorstaan. Door de dood heen. Dat is de keuze God in Christus. Hij heeft lief tot het uiterste, oordeelt onze eeuwige grootheidswaan, maar komt ons tegemoet en fluistert: Waar jij?

Eer aan de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, tot in de eeuwen der eeuwen,
Amen

- orgelimprovisatie: gezang 574 'Glorie zij U, Christus, U leed onze nood'

DIENT VAN DE GEBEDEN

- dankgebed en voorbeden, steeds onderbroken door **gezing 368e**

v zo bidden wij U allen samen
cantorij God in de hemelen, zie naar uw mensen,
 wijs ons de weg van het leven.

moment van persoonlijk gebed in stilte

gezamenlijk Onze Vader

gemeente gaat staan

- slotlied **gezing 538: 3, 4**

- 3 Een mens te zijn op aarde
 in deze wereldtijd,
 dat is de dood aanvaarden,
 de vrede en de strijd,
 de dagen en de nachten,
 de honger en de dorst,
 de vragen en de angsten,
 de kommer en de koorts.
- 4 Een mens te zijn op aarde
 in deze wereldtijd,
 dat is de Geest aanvaarden
 die naar het leven leidt:
 de mensen niet verlaten,
 Gods woord zijn toegedaan,
 dat is op deze aarde
 de duivel wederstaan.

- uitzending en zegen
 allen zeggen: **Amen.**

gemeente gaat zitten

- orgelspel: 'Christus, die uns selig macht' BWV 620 – J.S. Bach

We verlaten de kerk op aanwijzingen van de kerkenraadsleden na het laatste orgelstuk.

collecten

In deze dienst zijn de collecten bestemd voor de volgende doelen:

kerk: Bloemendienst Grote Kerk Gemeente
diaconie: Justitiepastoraat Stichting Epafraas

Bij de uitgang vindt u de Vastenpot. De opbrengst is bestemd voor Kerk In Actie.

Uw gaven voor kerk en diaconie kunt u overmaken op rekeningnummer NL37 INGB 00006573 05 t.n.v. Wijkraad 1 der Hervormde Gemeente onder vermelding van **kerkdienst 21 maart 2021**. De penningmeester zorgt voor de verdeling. De komende tijd wordt er nog niet in de diensten gecollecteerd.

agenda

Bijna alle activiteiten zijn voorlopig ivm de lockdown afgelast. Dat betekent dat het leerhuis, de Bijbelkring, enkele gesprekskringen zijn komen te vervallen. Voorzichtig zijn we weer met enig jeugdwerk van start gegaan.

maandag-vrijdag: aanmelden kerkdienst 28 maart A t/m K
dagelijks 10.00-14.00 uur: stilteruimte Trinitatiskapel, zondag vanaf 12.00 uur, Vriesestraat 22

komende zondag 28 maart, palmzondag

voorganger: ds. P. L. Wansink
organist: Cor Ardesch
cantrix: Catrien Posthumus Meyjes
m.m.v. leden van de cantorij 'Sura Cantat'

bezoeken diensten

Voor de komende diensten kunt u zich aanmelden via de website (of sectie-ouderling). Per zondag is er een indeling gemaakt op alfabetische volgorde. Het is aan te raden steeds de actuele informatie op de website te raadplegen.

gastlidmaatschap

U voelt zich betrokken bij de Grote Kerk Gemeente en weet zich met ons verbonden? Dan is het mogelijk om gastlid te worden. Voor meer informatie verwijzen we u naar: www.grotekerk-dordrecht.nl.